

NORSKIR OG FÖROYSKIR LAND- INGAPRÍSIR Á GRÖNLANDFISKI

Orsakað av blaðskrivning um norskir landingarprísir í Grönlandi og landingarprísir í Noreg fyri grönlandsfisk, loyva vit okkum at geva fylgjandi yvirlit yvir norskir og föroyskir prísir.

Bæði við landing í Grönlandi og við landing heima arbeiða Norðmenn við 3 prishólkum:

- a) Stórri fiskur (málfsk), t. v. s. fiskur yvir 58 cm.
- b) Smáfiskur (smáfisk), t. v. s. fiskur millum 43 og 58 cm.
- c) Smáur smáfiskur (smásmá), t. v. s. fiskur undir 43 cm.

Norðmenn mála ikki fiskin á sama hátt sum vit; eftir okkara málihátti vil teirra 58 cm. svara til okkara ca. 20½ og teirra 43 cm. til okkara ca. 15".

I. LANDINGARPRÍSIR Í GRÖNLANDI

- 1) Teir föroysku prísirnir.
Fiskur yvir 22" pr. kg. 1.05 fkr.
— undir 22" 0.74 fkr.
— nr. 3 0.50 fkr.

ad a) Teir officiellu landingarprísir í Grönlandi til fiskimenn og fiskiskip eru pr. kg.:

Yvir 58 cm	1.18 nkr. = 1.14 fkr.
43/58 cm	$1.18 \div 25\% = 0.885$ nkr. = 0.86 fkr.
Undir 43 cm	$1.18 \div 50\% = 0.59$ nkr. = 0.57 fkr.

Sum nevnt er í hesum prísnum íroknaður studningur (föringsgodtgörelse) uppá 21 norsk oyru. Fyri fiskin yvir 58 cm fáa teir sum nevnt eykatilskot uppá 5 oyru, soleiðis at tann endaligi prísurin verður $1.18 + 0.05 = 1.23$ nkr.

Tann stórri fiskurin hevur sostatt ein samlaðan studning uppá 26 norsk oyru pr. kg.

ad b) Tá ið tosað verður um, hvat tann föroyski keyparin, Fiskasölan, kann gjalda í Grönlandi, kann ein ikki samanbera við norskir landingarprísir incl. studning, men má samanbera við norskir landingarprísir minus studning, ið verða pr. kg.:

Yvir 58 cm	$1.18 \div 0.21 = 0.97$ nkr. = 0.94 fkr.
43/58 cm	$0.885 \div 0.21 = 0.675$ nkr. = 0.65 fkr.
Undir 43 cm	$0.59 \div 0.21 = 0.38$ nkr. = 0.37 fkr.

Tann norsk keyparin fær sostatt grönlandsfiskin munandi biligari enn Fiskasölan.

Fiskur yvir 58 cm kemur netto at kosta norska keyparinum 0.94 fkr. pr. kg, meðan Fiskasölan fyri fisk yvir 22" letur 1.05 fkr. pr. kg.

Fiskur millum 58 cm. og 43 cm. kostar norska keyparinum 0.65 fkr. pr. kg., meðan Fiskasölan letur 0.74 fkr. pr. kg, fyri fisk undir 22".

Fisk undir 43 cm fær norsk keyparin fyri 0.37 fkr. pr. kg., meðan Fiskasölan eisini fyri hendan fisk letur 0.74 fkr. pr. kg.

II. PRÍSIR FYRI GRÖNLANDSFISK LANDAÐUR Í FÖROYUM OG NOREG

a) Landingarprísir í Föroyum.

	pr. kg.
Yvir 26"	1.55 fkr.
22/26"	1.50 fkr.
16/22"	1.18 fkr.
12/16"	0.92 fkr.

Hesir prísir eru fyrj nr. 1 fisk. Fyri nr. 2 er avslátturin 20 oyru pr. kg. og fyrj nr. 3 fisk 50 oyru pr. kg.

b) Landingarprísir í Noreg:

- 1) Keypararnir byrjaðu við at geva hesar prísir pr. kg.
Yvir 58 cm 1.50 nkr. = 1.45 fkr.
43/58 cm $1.50 \div 25\% = 1.125$ nkr. = 1.09 fkr.
Undir 43 cm $1.50 \div 50\% = 0.75$ nkr. = 0.73 fkr.

2) Seinni gövu teir eina stutta tíð upptil niðanfyrir nevndu prísir pr. kg.:

Yvir 58 cm	1.60 nkr. = 1.55 fkr.
43/58 cm	1.20 nkr. = 1.16 fkr.
Undir 43 cm	0.80 nkr. = 0.77 fkr.

2) Teir norskir landingarprísir-nir.

Avti at allur tann norsk fiskurin, ið verður landaður í Grönlandi, fær tilskot frá almennum grunni, má ein skilja ímillum.

- a) tann prís, ið fiskimenn og skipið fáa, og
- b) tað, ið fiskurin verunliga kemur at kosta keyparinum (A/L UTRUSTNING).

Fiskur landaður í Grönlandi fær fylgjandi studning frá almennum grunni:

- 1) flutningsgöðgerð (föringsgodtgörelse) til A/L UTRUSTNING uppá 21 norsk oyru pr. kg.

- 2) Fiskimenn og skip fáa, tá fiskur verður landaður í Grönlandi umframt avrokningarprísir frá A/L UTRUSTNING 5 norsk oyru pr. kg. í studningi fyri allan fisk yvir 58 cm.

3) Fylgjandi prísir pr. kg. hava verið galdandi í yvir ein mánað:

Yvir 58 cm	1.40 nkr. = 1.35 fkr.
43/58 cm	1.05 nkr. = 1.02 fkr.
Undir 43 cm	0.70 nkr. = 0.68 fkr.

4) Seinastu tíðina hevur verið latið heilt niður í 1.35 nkr. = 1.31 fkr. pr. kg. fyri fisk yvir 58 cm og tilsvarendi lægri fyri smærri fisk.

Ut yvir hesar prísir hava skip og manning fingið tilskot frá almennum grunni uppá 10 norsk oyru pr. kg. fyri allan fisk yvir 58 cm.

Samanber ein hetta, sæst, at meðan föroyskir keyparar gjalda landingarprísir 1.50 pr. kg. fyri fisk yvir 22", (1.55 pr. kg. fyri fisk yvir 26"), hava norskir keyparar fyri fisk yvir 58 cm latið frá 1.35 til 1.55 pr. kg.

Fisk millum 43 og 58 cm hava Norðmenn goldið við frá 1.02 til 1.16 fkr. pr. kg., meðan föroyskir fiskakeyparar hava latið 1.18 pr. kg. fyri 16/22".

Fiskur undir 43 cm hevur í Noreg verið keyptur fyri 0.68 til 0.77 fkr. pr. kg., meðan hann í Föroyum kostar 0.92 fkr. pr. kg.

III. Tá ein sammetir mannspartarnar á föroyskum og norskum skipum, eigur ein at hugsa um ymisk viðurskifti, sum kunnu gera, at munur er á, eisini tá ein sær burtur frá omanfyri nevndu studningum frá almennum grunni.

Vit skulu nevna:

- a) Eftir norskum uppgávum er oftast nógv yvir 60 % av fiskinum yvir 58 cm.
- b) haraftrat hava heilt nógv norsk skip frystari, so at tey kunnu frysta kalvan, tey veida, og gevur hetta góða úrtöku. Frystarið ger eisini, at teir á henda hátt fáa agn nógv biligari við at keypa part av tí í Noreg og sjálvir flyta tað til Grönlands.
- c) Tey norsk skipini fáa eisini studning til keyp av olju í Grönlandi.
- d) Tey norsk línuskipini eru oftast stórri og meira tíðarhóskandi för enn meginparturin av teimum föroysku grönlandsskipunum.

L/F GRÖNLANDSFELAGIÐ

L/F FÖROYA FISKASÖLA

STUDENTAKABARETTIN

Mong eru tey, ið á hvørjari ólavsöku gera sær stóran ómak fyri at fáa eitt atgongumerki til studentakabarettina. Hetta er einasta høvi ið vit á hvørjum ári hava at koma saman við okkara lesandi ungfolki í útheimi. Óneyðugt er at siga, at vit krevja nakað av teinum. Men tverri aftur í ár vóru teir eitt vónbrot fyri okkum. Tó ikki skulu vit gloyma at bera teimum tókk aftur fyri, at teir á hvørjum ári vitja okkum, stiga fram á leikpallin og gera hin gráa gerandisdagin stuttligan.

Nógv av tilfarinum í ár var sera gott, men framförslan var tí verri ikki nóg góð. Tað skilja vit eisini, tá ið vit vita, hvussu stutta tíð fleiri av leikarunum hövdu til venjingar. — Eitt brek, ið tó er vanligt okkara millum.

Skulu vit draga nakað av tí frægasta burtur úr, mugu vit nevna: Landstýrisfundin, har Steingrim Weihe av Skála var frálur sum lögmáður, Líkkapellið á Tvörooyri, har Jona Henriksen úr Havn so meistarlíga spældi ATeu. — Ta ferðina, tá ið Holmhuus og úrslitið teir koma við til tingi og sum landsstýrið mælir til at góðtaka er so langt frá tí, sum föroyingar hövdu hugsað sær sum minsta krav, við tað at vit bert hava havið at líta á, at tað er heilt stök (Gunnar Stokholm) og harra Olsen hittust á vertshúsinum var bara gott. — Og so vóru tað tættirir: At Maria Siverisen frá Gjógv við síni fráluku framberðslu gjörði stóra lukku, er næstan ó-

neyðugt at siga; tað ger hon altíð á leikpallinum. Fráser Eysturoy, hin mæti sjónleikarin, fekk sjálvandi fólk at flenna.

Ikki er rúm til at umæla hvønn einstakan av hinum, ið við vóru, men heldur ikki skulu tey verða gloymd, og tí nevna vit tey öll somul her: Rólant W. Høgenesen úr Klakksvík, danin Aage Holm, Mogens Egholm, Simmi Jacobsen Hansen og Kári Dalsgaard Peter- og Álvur á Kák úr Havn. Óla Jak. sen úr Sörvági. Jóhannes Petersen úr Funningi. Jógvan Jensen av Ströndum.

Instruktør, var Aksel Tórgarð og Sverri Fon var konferencier.

Soðið var kanska heldur tunt, og framförslan sum heild ikki nóg góð, men vit takka fyri skemtinana og velkomin öll somul næstu ólavsöku.

TÖKK

Fyri sýndan heiður á brúðleypsdagi okkara 25. juli takka vit hjartaliga.

Eina serliga tókk til tykkum sum vóru við til at seta ein serligan dám á dagin.

Dorteia og Hans Dávid Matras.

Hjertelig tak.

Alle, som viste mig glæde med blomster, telegrammer og besøg på min 70 års fødselsdag den 17. juli, takker jeg hjerteligt.

Vaag, den 23. juli 1954.

Aleksander N. Wilhelm.